

Find en ekspert - Frankrig

I. Lister og registre over sagkyndige

De enkelte appeldomstole og den øverste franske domstol for civil- og strafferetlige sager (kassationsdomstolen – "Cour de cassation") fører en liste eller et register over sagkyndige.

Domstole og anklagere kan dog udnævne enhver person, der anses for egnet og kompetent. I givet fald skal de begrunde deres valg.

Listerne over sagkyndige offentliggøres på domstolenes websteder og navnlig på webstederne for [kassationsdomstolen](#) og appeldomstolene.

For at blive registreret på en domstols liste skal sagkyndige opfylde følgende betingelser:

- Den sagkyndige må ikke være fyldt 70 år. I praksis skal den sagkyndige være mellem 35 og 57-58 år for at blive registreret på en liste over sagkyndige.
- Den sagkyndige skal være statsborger i en EU-medlemsstat.
- Den sagkyndige må ikke have handlet i strid med ære, redelighed og god moral.
- Den sagkyndige må ikke have været genstand for en disciplinær eller administrativ sanktion, der fører til afskedigelse, fjernelse fra registret eller tilbagekaldelse eller inddragelse af en tilladelse til at optræde som sagkyndig.
- Den sagkyndige må ikke have været omfattet af personlig konkurs eller andre sanktioner, der er omhandlet i handelsloven.
- Den sagkyndige skal have en vis erhvervs erfaring inden for sit fagområde.
- Den sagkyndige må ikke have udøvet nogen form for aktivitet, der er uforenelig med den uafhængighed, der er nødvendig for udøvelsen af hvervet som retssagkyndig.
- Den sagkyndige skal have udført sit primære arbejde inden for rettens område.

Sagkyndige, der er specialiseret i oversættelser, og som ansøger om at blive optaget på en liste ved en ret i første instans, skal udøve deres erhverv inden for den specifikke domstols lokalområde eller bo i dette område, hvis de er gået på pension.

Den sagkyndiges ansøgning behandles af anklagemyndigheden og dommerne ved retten i første instans. Afgørelsen træffes af en gruppe af dommere ved appelretten.

Sagkyndige skal aflægge ed, inden de registreres.

For at blive opført på kassationsdomstolens liste (national liste) skal den sagkyndige have været opført på en appelrets liste (regional liste) i mindst fem år.

Enhver sagkyndig, der registreres for første gang, skal ansøge om forlængelse efter tre år. Efterfølgende skal sagkyndige ansøge om forlængelse hvert femte år. Afgørelsen om ikke at forlænge en sagkyndigs opførelse på listen skal begrundes og kan bestrides.

Appelretten kan fjerne sagkyndige fra registret som en disciplinær sanktion, der kan bestrides.

En etisk kodeks offentliggøres af den [franske sammenslutning af sagkyndige](#).

II. Sagkyndiges kvalifikationer

Generelt skal sagkyndige være tilstrækkeligt kvalificerede inden for deres fagområde.

Sagkyndige skal have erhvervs erfaring og kendskab til retsplejereglerne, navnlig de regler, der finder anvendelse på sager, hvor der anvendes sagkyndige.

De skal deltage i efter- og videreuddannelse, hvilket kontrolleres hvert femte år af appeldomstolene. Videreuddannelsen af sagkyndige omfatter:

- undervisning inden for deres fagområde, som udbydes af faglige organisationer
- kurser om proceduren i sager, hvor der anvendes sagkyndige, som udbydes af dommere og sammenslutninger af sagkyndige.

III. Vederlag til sagkyndige

I straffesager reguleres den sagkyndiges honorar ved lov i forbindelse med visse opgaver, som den sagkyndige varetager. Inden for nogle fagområder kan anklageren eller undersøgelsesdommeren iværksætte et udbud vedrørende den sagkyndiges opgaver og vælge det mest fordelagtige tilbud. Justitsministeriet afholder omkostningerne til den sagkyndige over sit budget.

I civile sager beregnes vederlaget normalt på grundlag af det antal timer, som den sagkyndige har brugt på sagen, ganget med timesats. Hertil kommer udgifter og moms.

Retten træffer afgørelse om størrelsen af ekspertens vederlag inden for en procedure med kontradiktorisk sagsbehandling, idet den tager hensyn til, om rapporten blev fremlagt rettidigt, til kvaliteten af den sagkyndiges rapport og til graden af omhu, som den sagkyndige har udvist ved varetagelsen af sine opgaver.

Det er normalt sagsøger, der betaler et forskud på den sagkyndiges vederlag. Retten kan imidlertid pålægge begge parter at betale en del af forskuddet på sådanne omkostninger.

I den endelige afgørelse pålægger retten den tabende part at betale den sagkyndiges vederlag.

Der kan ydes retshjælp til dækning af omkostningerne ved den sagkyndiges arbejde.

IV. Sagkyndiges ansvar

Den sagkyndige er forpligtet til at dække et eventuelt ansvar via en erhvervsansvarsforsikring.

Forsikringen dækker den sagkyndiges civile ansvar og erhvervsansvar, herunder i forbindelse med opgaver i andre EU-medlemsstater.

V. Supplerende oplysninger om proceduren for sagkyndige

I straffesager kan sagkyndige udnævnes af undersøgelsesdommeren, den offentlige anklager eller af en politibetjent med passende beføjelser (*officier de police judiciaire*: en politibetjent, der i henhold til fransk ret har ansvaret for strafferetlige efterforskninger og har tilladelse til at anbringe mistænkte i forvaring).

I alle andre tilfælde udnævnes den sagkyndige udelukkende af retten enten af egen drift eller på en parts anmodning.

I civile sager er en foreløbig sagkyndig rapport ikke obligatorisk, men anbefales kraftigt og der stilles ofte eksplicit krav herom i civile retssager. Den sagkyndige afgiver en skriftlig endelig rapport. Hvis den sagkyndige finder det nødvendigt at rådføre sig med en tekniker, der er specialiseret inden for et andet fagområde, vedlægger den sagkyndige teknikerens erklæring som bilag til rapporten. Retten kan pålægge den sagkyndige at afgive mundtlig forklaring på et retsmøde, hvis rapporten er utilstrækkelig som grundlag for rettens afgørelse. Den endelige rapport skal besvare hvert af de spørgsmål, som retten har stillet, og tage hensyn til alle de bemærkninger, parterne har fremsat i forbindelse med den sagkyndiges arbejde.

1. Udnævnelse af sagkyndige

Titlen som retssagkyndig (*expert de justice*) er en beskyttet titel i strafferetten. Den sagkyndige er opført på en liste, der føres af appeldomstole og højesteret.

Der er mellem 8 000 og 10 000 retssagkyndige i Frankrig.

I civil-, handels- og forvaltningsretlige sager kan der udnævnes sagkyndige i den indledende procedure forud for retssagen. I 80 % af tilfældene udnævnes den sagkyndige i en sådan fase forud for retssagen.

Retten udnævner en sagkyndig, når den har behov for teknisk sagkundskab til bilæggelse af tvisten: Retten kan udnævne den sagkyndige af egen drift eller efter anmodning fra en af parterne. Dommeren afgør, hvilken part der skal betale et forskud på omkostningerne, som vil blive anvendt til at betale den sagkyndiges honorar.

Parterne kan foreslå en sagkyndig, men det er altid retten eller den offentlige anklager, der beslutter, hvilken sagkyndig der udnævnes. Medmindre der gives særlige grunde, skal den sagkyndige vælges fra en liste opstillet af en appeldomstol.

I civile sager inddrages parterne i høj grad i den sagkyndiges arbejde. De skal samarbejde og besvare alle anmodninger om dokumenter fra den sagkyndige. De kan stille spørgsmål direkte til den sagkyndige under de kontradiktoriske retsmøder og kræve, at den sagkyndige udtaler sig om deres bemærkninger. Disse muligheder er langt mere begrænsede i straffesager, hvor den sagkyndiges arbejde i høj grad afhænger af den dommer eller anklagemyndighed, der udnævnte den pågældende.

2. Procedure

De vigtigste retsakter om retssagkyndige i Frankrig:

- strafferetsplejeloven og den civile retsplejelov
- *lov 71-498 af 29. juni 1971 om retssagkyndige* som ændret ved flere lejligheder, navnlig den 18. november 2016
- *dekret af 23. december 2004* som ændret ved flere lejligheder.

De sagkyndige må være i kontakt med parterne under sagens behandling, men under nøje overholdelse af princippet om kontradiktorisk sagsbehandling. Der er visse undtagelser i forbindelse med oplysninger, der er omfattet af lægers tavshedspligt, og forretningshemmeligheder.

Der er ikke fastsat nogen struktur for sagkyndiges rapporter, men der er iværksat initiativer til at afhjælpe denne mangel.

Der stilles dog krav om, at sagkyndige i rapporten skal:

- uddybe deres argumentation
- angive, hvilke dokumenter de har lagt til grund for deres udtalelse
- besvare parternes erklæringer
- anføre en fuldstændig liste over de dokumenter, de er blevet tilsendt.

Når retten har krævet en foreløbig rapport, fremsender den sagkyndige den til parterne med henblik på at indhente deres bemærkninger.

I straffesager skal den sagkyndige deltage i retsmødet. I civile sager kan retten anmode den sagkyndige om at deltage i retsmødet.

Den sagkyndige kan ved rettens afgørelse forpligtes til at udarbejde en supplerende rapport, f.eks. efter at parterne har kommenteret rapporten og stillet yderligere spørgsmål.

Retten kontrollerer, hvordan den sagkyndiges undersøgelser skrider frem. Denne opgave varetages af en særlig dommer ved retterne i første instans.

De oplysninger, der er fremlagt her, blev indsamlet under "Find an Expert"-projektet fra kontaktpersoner i de enkelte lande udvalgt af [European Expertise & Experts Institute – EEEI](#).

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Sidste opdatering: 10/09/2020